

PO NÜRNBERGO TEISMO SPRENDIMO PASKELBIMO

Londonas. BBC X.1-2. New Yorkas Voice of America X.2.
Maskva X.1. Pasaulio spauda ir radio rašo ir kalba beveik vien tik apie Nūrnbergo teismą. Placiu paskelbiami ir sprendimų argumentai. Štai keletas jų: 1. Göring'as, kaip teismas nustatė yra vienas iš svarbiausiųjų karo nusikaltėlių, nusikaltimų didumas gali būti lyginamas tik su Hitlerio nusikaltimais, jis skaitomas atsakingu už priverstinę žmonių deportaciją šydų, šaudymą, puolamus karus, koncentracijos lagerius ir t.t. Dėl didesnės dalies nusikaltimų prisipažino pats kaltas. 2. Ribbentrop'as - puikiai žinojo visus Hitler'io planus, bet juos rėmė savo diplomatija, kaltas dėl daugelio apgavysčių, taip pat dėl nežmoniško elgesio vokiečių užimtuose kraštuose. 3. Keitel'is - pasirašė daugelį karų pradžios įsakymų, taip pat įsakė žiauriai elgtis su rusų belaisviais, sušaudyti už kiekvieną nušautą vokiečių po 50-100 vietinių gyventojų. 4. Rosenberg'as - kaltas dėl milijonų šydų mirties, daugelio užimtųjų Rusijos ir Baltijos kraštų apipilėsimu, žmonių siuntimo prievara į Vokietiją darbams. 5. Kaltenbruner'is - kaip Gestapo viršininkas atsakingas už KZ. 6. Funk'as - leido KZ sargams bankan dėti aukų auksinius dantis ir kitas pagrobtus daiktus. 7. Dönitz'as - neleido pavandeninių laivų įgulams gelbėti okupacinius paskandintų laivų keleivius. 8. Raeder'is - sumanė ir pravedė Norvegijos pagrobimą, taip pat kaltas dėl pavandeninių laivų karo. 9. Schirach'as - būdamas Vienos gauleiteris įvykdė nusikaltimus prieš žydus. 9. Schacht'as buvo išteisintas neįrodžius jo kaltumo. Jis buvo kaltinamas tuo, kad sukūrė vokiečių ginklavimo pramonę, teismo nuomone, tai nėra nusikaltimas, ypač dar dėl to, kad Schacht'as, pastebėjęs Hitler'io agresyviuos tikslus, pradėjo ginklavimo trukdyti ir už tai pateko į koncentracijos lagerį. 10. Von Papen'as buvo kaltinamas tuo, kad padėjo Hitler'ui paimiti valdžią ir kad parengė Austrijoje Schusning'o valdžios griūvimą. Teismo nuomone tai vienas iš veiksmy negali būti baudžiamas, ypač kad v. Papen'as buvo priešininkas ginkluoto Austrijoje perversmo. 11. Fritzsche xx išteisintas, nes jis perskaitėdavo per radiją tik tas žinias, kurias gaudavo iš spaudos šejo Dietrich'o ir iš Göbels'o. Perskaitęs sprendimus vyr. teisėjas pranešė, kad Rusijos atstovas - teisėjas nesutinka su Schacht'o, von Papen'o, Fritsch'es gen. stabo, vyriausios kariuomenės vadovybės ir min. kabineto išteisinimu, taip pat jis nesutiko su Hess'ui paskirta bausme, jo nuomone reikėtų jį nubausti mirties bausme, jį padėmė rusų kaltintojas gen. Rudenko, Amerikos kaltintojas Jackson'as apgailėstavo Schacht'o, von Papen'o ir gen. stabo išteisinimą. Sąjungininkų Kontrolės Komisija pareiškė, kad nutetstieji iki š. m. 5 d. gali apeliuoti; Kol kas apeliavo Jodl'is, Seyß-Inquart'is, Sauckelis, Ribbentrop'as, Hess'as, Speer'as ir Dönitz'as. Keitelis prašė pakeisti bausmę-pakorimą sušaudymu. Sąjungininkų Kontrolės komisija turi teisę bausmę panaikinti, sušvelninti ar pakeisti, bet neturi teisės bausmės padidinti. Nutetstieji mirė, jei jų bausmė nebus pakeista, bus spilių 22 d. Nūrnberg'e pakarti. Sprendimai pasaulyje labai įvairiai vertinami: Rusijos laikraštis "Izvestija" rašo, kad kaltinamųjų išteisinimas, o kitiems per mažų bausmų pritaikymas apjuokina Tarptautinį Karinį Tribunalą; vienas anglų laikraštis apgailėstauja, kad karo nusikaltėlių daugumas nubaustas mirties bausme, nes nušaudytieji visuomet laimi daugiau simpatijų negu

tie, kurie būna švelniau nubausti. Bavarijos min. pirm. dr. Högnertis, stebisi ir apgailėsta, kad išteisintas Schacht'as ir von Papen'as, tą patį pareiškė Vokietijos Socialdemokratų partijos vadas Schumacher'is, jų nuomone v. Papen'as buvęs Vokietijos nusikaltimo simbolis. Austrijos teisingumo ministras pareiškė, kad Austrija reikalauja Baldur v. Schirach'o ir von Papen'o perdavimo Austrijos teisėjui. Visi trys išteisintieji standien iš ryto buvo paleisti iš kalėjimo. Schacht'as pareiškė negrįštas namo, t. y. į rusų zoną, jis kartu su v. Papenu prašys leidimo vykti į anglų okupuotą Vokietijos zoną. Hans'as Fritsche pareiškė norą stoti prieš vokiečių teisnę, kad galėtų ir vokiečiams įrodyti savo nekaltumą. Iš Berlyno pranešama, kad karo nusikaltėliams bus palikuosutės Spandau kalėjimas.

IS PARYŽIAUS KONFERENCIJOS

Londonas. BBC. IX. 30. X. 1-2. New Yorkas Voice of America X. 1-2. Paryžiaus baigė posėdžiauti Triesto pakomisija. Italijos politinė ir teritorinė komisija svarstys JAV siūlomą Triesto statuto projektą, pagal šį projektą už Triesto laisvą būtų atsakinga Saug. Taryba. Su tuo projektu pareiškė nesutikianti Rusija ir Jugoslavija. Italijos karinė komisija nutarė neleisti Dodekaneso salose statyti kokių nors karinių įrengimų. Balkanų ekonominė komisija svarstė Dunojaus laivininkystės klausimą. JAV pasiūlė, kad Dunojaus laivininkystėje lygios teisės turėtų būti visos valstybės, taip pat ir buv. priešai, nes Dunojaus laivininkystės klausimas nesąs vien tik politinis, bet kaip tik daugiau ekonominis klausimas. Anglijos atstovas pareiškė, kad jis nesupranta, kodėl karą pralaimėjusi Rumunija dabar nebepuiki pripažinti Anglijai tų teisių, kurias pripažino prieš pralaimint karą. Jugoslavijos atstovas griežtai reikalauja, kad nesuinteruotos valstybės nesikištų į Dunojaus laivininkystės reikalus. Bulgarijos terit. rind. ir politinė komisija nutarė, kad Bulgarija turi atlyginti už sunaikintą aliantų turtą, taip pat ji atmetė graikų reikalavimą pakeisti Bulgarijos-Graikijos sieną. Atmetas ir rusų pasiūlymas, jame rusai siūlė pakeisti tuos taikos sutarties su Bulgarija punktus, kurie draudžia statyti sutvirtinimus Bulgarijos-Graikijos pasienyje. Atmetus Graikijos reikalavimus, graikų atstovas pareiškė, kad graikų gyventojai pasienyje turi gyventi miegties baimėje. Viėtnskis į tai atsakė, kad tie gyventojai gali nieko nebijoti, nes jiems nieko negresia iš demokratiskos Bulgarijos, ypač dėl to, kad ši yra SSSR kontrolėje. Bevinas išvyko iš Londono į Paryžių. Laukiama naujų 4 užs. reik. min. susitikimų.

TRUMPAI IS PASAULIO

Londonas. BBC. IX. 30. X. 1-2. Pasaulinėje ūkio taryboje Norvehija, Rusija ir jos satelinės valstybės pasisakė prieš pabėgusių apgyvendinimo kituose kraštuose planą, nes tai per brangiai kainuotų. Tarpautinis bankas jau gavo neoficialių prašymų suteikti paskolas 35 mlrd. sterlingų sumai.

- Lenkijos ministeris pirmirinkas pareiškė, kad reikaliui esant Lenkija, Riudonosios Armijos padedama, ginklu gins savo vėterines sienas.

- Jugoslavų telegramų agentūra dementuoja žinią apie atentatą prieš maršalą Tito.

- Irano avietija bombardavo sukilėlius ties Persijos įlanka, daug sukilėlių žuvo.

- Lenkijoje siūdoma partizanai. Mėmaki miestelis Liublino apskrityje buvo dienos metu partizanų užimtas, jame stovėjo daug rusų kariuomenės.

- Australijoje rinkimus laimėjo Darbo partija, gaudama 35 vietos parlamente, 16 vietų laimėjo Liberalų partija, o 10 vietų-Krašto partija.